

פתח דבר:

להלן מידע מתומצת ומרכז עדכני עד כמה שאפשר לנוחיותך, חשוב לי להדגיש כי הצגת המידע להלן היא מתוך רצון לסייע לזכאים נושאי תעודת עיוור- לקויי ראייה, לאפשר למצות זכויות ולהקל עד כמה שאפשר. יחד עם זאת, צריך לזכור שהמידע המוסמך והמחייב מצוי באתר המשרד הרלוונטי לזכות, ובמקרה של סתירה בין מה שנאמר כאן ולבין מה שנאמר שם, המידע של המשרד הרשמי הוא הקובע והתקנה בחוק המתאימה היא הקובעת. לכן אני מדגישה שחברת זו היא בגדר המלצה בלבד.

כמו כן, חשוב לציין שתעודת העיוור לקויי ראייה מקנה הטבות שניתנות מגופים, מוסדות, וארגונים שונים האחרים לתת את הטובה. זאת בהתאם לרשימות המועברות לגופים אלו ממשרד הרווחה. לכן אם אתם סבורים שאינכם מקבלים את הטובה שהנכם זכאים לה עליכם לפנות למוסדות או הארגונים נותני הטובה, לכן חשוב שכתובת המגורים תהיה מעודכנת במשרד הפנים.

*מידע זה מסתמך על המקורות: אתר משרד הרווחה ומנוע הזכויות של מדינת ישראל.
בנוסף לכך, אתר כל זכות, מרכז לעיוור, וידע וניסיון מקצועי שנרכש באמצעות עזרה ללקויי ראייה ועיוורים במשך שנים רבות ובהסתמך על תקנות עבודה סוציאלית.

אתר כל זכות: <https://www.kolzachut.org.il/he>

מרכז לעיוור: <https://ibcu.org.il>

אתר משרד הרווחה: <https://www.gov.il/he/departments/molasa/qovil-landing-page>

מנוע הזכויות של מדינת ישראל: <https://mybenefits.gov.il>

משרד הרווחה והביטחון החברתי, שירות רש"ט: (ראייה שמיעה טכנולוגיה):

<https://www.gov.il/he/Departments/units/molasa-units-vision-hearing-and-technology-service>

זכויות לנושא תעודת עיוור הנמצא זכאי בהתאם לתקנות עבודה סוציאלית של משרד הרווחה והבטחון החברתי.
תע"ס 6.3.

הקריטריונים לזכאות לתעודת לקויי ראייה עיוור הם על פי הממצאים הרפואיים כדלקמן: העדר ראייה באופן מוחלט, או: שדות ראייה עד 20 מעלות בעין הטובה, וזאת לאחר ועם תיקון (הכוונה לאופטי או תיקון של ניתוח כל שהוא), או חדות ראייה עד 3/60 בעין הטובה לאחר ועם תיקון (תיקון- אופטי באמצעות משקפיים או לאחר ניתוח כלשהו). התעודה יכולה להיות זמנית או לצמיתות.

1. תהליך הגשת הבקשה לקבלת הזכאות לתעודת לקויי ראייה / עיוור

הגשת בקשה לתעודת עיוור לקויי ראייה נעשית על ידי מילוי טופס הנקרא: "בקשה לתעודת לקויי ראייה או עיוור", ע"י רופא עיניים מקצועי כלשהו, הטופס נמצא בתחנות מידע במרפאות עיניים, קופות חולים ובתי חולים, התחנות מופעלות ע"י עמותת "עלה".

גם באתר האינטרנט של השירות לעיוור שכתובתו הינה: <http://www.molsa.gov.il/MisradHarevacha>

או באתר נוסף- שירות הטפסים הלאומי, שכתובתו הינה:

<http://www.gov.il/FirstGov/Forms/FormsSearchResults>

רצוי לשלוח את הטופס המלא בצירוף תמונת פספורט עם השם המלא, וצילום תעודת זהות לכתובת מייל: t.ALEH@BEZEQINT.NET

או לכתובת הדואר הרגיל: עמותת עלה, ת.ד: 24051 הר-הצופים, ירושלים, מיקוד 9124001. פקס: 073-2626086.

יש להקפיד למלא את תוצאות בדיקות חדות הראייה ושדה הראייה וחתימת רופא ברורה. וכן להקפיד למלא את פרטיך האישיים כדי שתהיה אפשרות לשוב אליך.

- לאחר שליחת הטופס המלא - צילום ת.ז, צילום תמונה צבעונית, תוזמן לרופא אמון, רק לאחר שפרטיך ירשמו ע"י עמותת "עלה" במערכת הרווחה, כך שפנייתך תוכר רשמית.
- ניתן לברר האם התקבלו המסמכים בטלפון 072-2764077, ולבירור סטטוס בקשה לטלפון: 072-2764078, בשלב הבא תוזמן לרופא עיניים מקצועי שמכונה רופא "אמון", שהוסמך ע"י משרד הרווחה, ותבצע בדיקה בנוכחותך. במקרים בהם האדם מרותק למיטתו, באם יהיה מידע מספק על מצבו הבריאותי שאינו מאפשר לו להיבדק, אצל רופא האמון, תבצע בדיקת ניירת בלבד ללא נוכחות. רופא האימון יעביר את תשובתו לשירות רש"ט באופן מקוון, בהתאם לממצאים הרפואיים, תיבדק זכאותך לקבלת תעודת לקוי ראייה, על סמך המלצת רופא האמון למשרד הרווחה. במידה ותמצא זכאי התעודה תשלח לביתך, לפי הכתובת שרשומה בתעודת הזהות שלך, והמעודכנת במשרד הרווחה. חשוב לדעת שבמקביל, המוסד לביטוח לאומי יעודכן ע"י שירות רש"ט, במידע על הממצאים הרפואיים הרשומים על גבי טופס בקשה לתעודת לקוי ראייה. כדי לאפשר לך למצות את זכויותיך במוסד לביטוח לאומי (הכוונה לתביעת נכות כללית וגמלת שירותים מיוחדים).

חשוב לדעת, שבמידה והנך נבדק במוסד לביטוח לאומי לפני פנייתך למשרד הרווחה, המשרד יקבל את פרטי האדם וממצאי בדיקות העיניים מהמוסד לביטוח לאומי, משרד הרווחה רשאי להסתפק או להפעיל שיקול דעת ותתבקש להעביר ממצאים של בדיקות ראייה נוספות לרבות תרשים שדה ראייה. החלטה על זכאותך לתעודת לקוי ראייה/עיוור מתקיימת בשירות רש"ט (ראייה, שמיעה, טכנולוגיה) - משרד הרווחה רחוב ירמיהו 39, מגדלי הבירה ירושלים.

ניתן לפנות לעובדת הסוציאלית במקום מגוריך או למרכז רב שירותי לעיוור ברשות בה אתה מתגורר. עוד לפני קבלת תעודת העיוור לקוי ראייה, על מנת לבדוק מענה לפניותיך. (שירות ההדרכה השיקומית, הפנייה למכוני שיקום ראייה ירודה או לספריה השירות אינו מחייב תעודת לקוי ראייה).

עבור תושבי פ"ת, ניתן לפנות למרכז ללקויי ראייה ועיוורים פ"ת הנותן יעוץ והכוונה, מידע על זכויות ושירותים, בדיקת הצרכים והתאמת המענים המתאימים למצב ראייתך.

2. גמלת דמי ליווי ממשד הרווחה

ניתנת על פי הממצאים הרפואיים של מצב תפקודי-ראייה, על פי תקנות עבודה סוציאלית, אדם עם שדה ראייה עד עשר מעלות בעין הטובה, לאחר ועם תיקון אופטי וחדות ראייה עד 1 על 60 בעין הטובה עם ולאחר תיקון אופטי, (רואה במרחק פחות ממטר) זכאי לגמלה חודשית בשיעור של ₪2467 צמודה לשינויים של גמלת הניידות לנכי גפיים מהמוסד לביטוח לאומי, במידה ונמצאת זכאי, עליך למלא טפסים שישלחו אליך ולהחזירם למשרד הרווחה, טופס פרטי בנק, טופס הצהרה כדי שהגמלה תועבר לחשבון הבנק שלך. הגמלה מועברת לחשבון הבנק ישירות ממשרד הרווחה - שירות ר.ש.ט לחשבון הזכאי. הגמלה מיועדת למימון סיוע ולאפשר לאדם יציאה מהבית.

הזכאות נקבעת בעת קביעת זכאות לתעודת עיוור והמסמכים הנדרשים למלא ישלחו לזכאי על ידי משרד הרווחה (רחוב ירמיהו 39, מגדלי הבירה, ירושלים).

את המסמכים יש לשלוח לבתיה ברוך במייל BatyaB@molsa.gov.il או בפקס 025085928.

במידה ואין זכאות בעת קבלת התעודה, ניתן לפנות כשיש החמרה במצב הראייה, ולהקפיד להציג תרשים שדה ראייה מעודכן. רצוי תרשים ממוחשב, סוג שדה ראייה המותאם לך, כמו למשל - גולדמן או מבחן פרימטרי. הממצאים הרפואיים של חדות ושדה ראייה יהיו רשומים על גבי טופס לבקשת עיוור ע"י רופא עיניים מקצוע. ניתן לפנות לבדיקת זכאות לגמלת דמי ליווי ממשרד הרווחה נשים וגברים עד גיל 67. גמלת דמי ליווי אינה ניתנת לזכאי גמלת ניידות מהמוסד לביטוח לאומי, אך שוות סכום. כמו כן, אינה ניתנת זכאות תעודת עיוור זמנית ו/או לאלה שפנו לזכאות תעודת עיוור לאחר גיל העבודה. חשוב לציין כי גמלת דמי הליווי אינה נחשבת כהכנסה, כלומר בהצגת הכנסות למוסד כזה או אחר אין הכרח להציג את סכום גמלת דמי הליווי. הזכאות היא לכל החיים מיום קבלתה ומועברת ישירות לחשבון הבנק משירות רש"ט משרד הרווחה ירושלים.

3. מענק תקשורת

החל מה-1.1.2022, אנשים עם תעודת עיוור, כולל הורים לילדים עם תעודת עיוור, יהיו זכאים למענק שנתי של ₪360 לצורך מימון הוצאות תקשורת.

עד כה, הזכאות הייתה עבור שימוש בשירותי הטלפון של חברת בזק בלבד.

המענק יינתן אחת לשנה ישירות לחשבון הבנק – עבור ההתקשרות עם חברת תקשורת לפי בחירתכם.

ההטבה ניתנת בכל גיל ובמידה ויש יותר מילד/ה אחד עם תעודת עיוור במשפחה, ההטבה תינתן עבור כל אחד מהם.

במידה והינך מקבל דמי ליווי ופרטי הבנק נמצאים במשרד הרווחה, אין צורך לשלוח פרטים כדי לממש את המענק.

לא להשלים שפרטיהם לא נמצאים במשרד הרווחה ולא מקבלים דמי ליווי (למשל, משפחות עם ילדים עם תעודת עוור או אזרחים ותיקים)

לצורך מימוש הזכאות יש לשלוח:

1. אישור ניהול חשבון בנק או צילום המחאה מבוטלת (בצילום השיק מופיע פרטי חשבון הבנק שלך אליו אמור לעבור המענק).

2. צילום תעודת זהות כולל ספח.

את המסמכים יש להעביר לכתובת hanbezeq@molsa.gov.il או בפקס למספר 02-5085475.

4. החזר נופש ממשרד הרווחה והביטחון החברתי מינהל מוגבלויות שירות רש"ט (ראייה שמיעה

טכנולוגיה)

פעילות נופש היא בעלת חשיבות לאיכות חייו של האדם עם לקות ראייה או עיוורון, אנשים עם מוגבלות בראיה אשר מתקשים לקיים פעילות באופן עצמאי. מסיבה זו משרד הרווחה, שירות ר.ש.ט, מעניק סכום של 580 לנפשים בבתי מלון בארץ בהתאם לזכאותו של הפונה, סיוע יינתן לפעילות פעם אחת בשנה לזכאי בלבד - בכפוף לאישור המשרד ישולם סכום קבוע ישירות לחשבון הזכאי ולא לארגון.

הזכאות לנפש נבחנת על פי תקנות עבודה סוציאלית תקנה 6.14, הקריטריונים הנקובים בהוראת תע"ס הם:

בעל תעודת עיוור מעל גיל 18 - שהכנסתו היא בגובה גמלת נכות ועד שכר מינימום. בכפוף להצגת אישור על קבלת גמלת נכות או תלוש שכר.

קיים סדר קדימויות: נושא תעודת עיוור מעל גיל 60, המתגורר בגפו, נושא תעודת עיוור עם מוגבלות מורכבת נוספת, זוג נושאי תעודת עיוור המתגוררים בגפם ללא ילדים.

תנאי הנופש: נופש בבית מלון מוכר בארץ או נופש באחת המסגרות לעיוורים המקיימות פעילות בתנאי פנסיון מלא, כולל מסגרת המפוקחת על ידי שירות לעיוור, למשל בית חינוך לעיוורים.

הפעילות תתקיים לאורך כל ימות השנה באמצע השבוע כלומר בימות החול בלבד, אשר תימשך 4 ימים ו-3 לילות לכל הפחות. הפעילות תהיה מונגשת ומותאמת לצרכי האדם המוגבל בראייתו. כלומר הזכאי יקבל את המענק בתנאי שישתתף בנופש מונגש ומאורגן לעיוורים ולקויי ראייה.

תהליך קבלת הזכאות:

הגוף המארגן את הנופש ישלח את תכנית הנופש הכוללת מיקום, מספר ימים, תכנית הפעילות ופירוט ההנגשות הייחודיות לאנשים עם לקות ראייה או עיוורון.

כל משתתף ישלח קבלה או חשבונית בצירוף אישור על קבלת גמלת נכות או תלוש שכר, צילום תעודת זהות כולל ספח ואישור על ניהול חשבון או צילום שיק מבוטל.

את המסמכים יש לשלוח לבתיה ברוך במייל BatyaB@molsa.gov.il או בפקס 02-5085928.

המשרד יבדוק את עמידותו של האדם בקריטריונים הנדרשים ואת פעילות הנופש בתנאים הנדרשים.

5. זכאות לקבלת כלב נחיה נקבעת גם על ידי המלצה ממדור להדרכה שיקומית "מגדל אור"

שירות שניתן באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים מגדל אור טל': 077-7721400, או מאחד מבתי הספר המורשים לכלבי נחיה בארץ, מרכז הישראלי לכלבי נחיה "בית עובד", טל': 08-9408213.

כלבי הנחיה מוכרים במשרד הרווחה גם של ביה"ס "עיניים מנחות", בקיבוץ סאסא טל': 050-5527685, הקורס מתקיים בקיבוץ לוחמי הגטאות ובנהריה בצפון הארץ.

זכאים גם אלה שיש להם שרידי ראייה מועטים, הגיל המינימלי הוא 16, אך בדרך כלל מעדיפים מגיל 18.

בשלב הראשון קיים מבדק בבית הלקוח, נבחנים הקריטריונים הבאים: בעל יכולת התמצאות במרחב, יכולת ניידות רצוי באמצעות מקל נחיה, לפונה מצב בריאותי המאפשר לתחזק כלב נחיה, למשל: יש לציין שאלרגיה ניתנת לטיפול. על האדם להיות עם גישה חיובית לבעלי חיים (אחריות לצרכי הכלב), כמו כן, נכונות מצד בני המשפחה או הדיירים לקבלת כלב נחיה לביתם. למשל, נבדקים תנאי דיור מותאמים לאחזקת כלב נחיה בבית, הפונה צריך לצאת לעתים תכופות מהבית, לפעילות חוץ ביתית קבועה – עבודה, לימודים, פעילות חברתית או ציבורית, או נמצא בתהליך שיקום.

האדם שנמצא מתאים לקבלת כלב נחיה, מוזמן לקורס של שלושה שבועות בתנאי פנימייה ולאחר מכן, שבוע במקום מגוריו, זאת לאחר המתנה בה נמצא הכלב המתאים לאדם, בקורס הוא והכלב יוצרים קשר ומתאימים עצמם זה לזה. רצוי לפנות לקבלת הדרכה שיקומית טרם סיום הקורס באמצעות העו"ס שיקום של המחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים, כדי שיהיה רצף בניידות במקום המגורים לאחר סיום הליווי של מדריכי ביה"ס.

בסיום הקורס האדם זכאי לגמלת אחזקת כלב נחיה הניתנת ישירות ממשרד הרווחה, שירות רש"ט בגובה של ₪646 לחודש, כמו כן, מומלץ להיות חבר בעמותת "צמד" המאפשרת מתן מידע, סיוע במימון שירות עובד סוציאלי וטיפול במצב בריאותי של הכלב ועוד, כמו למשל מכירת מזון מיוחד לכלב וצעצועים לכלב.

טל עמותת "צמד" - 03-5371065.

אתר: <https://igdu.org.il/>

6. סבסוד

הציוד המסובסד כולל את התחומים הבאים:

תקשורת/תוכנות מותאמות, התמצאות וניידות, מטבח, תחזוקת בית, טיפול עצמי, עזרי ראייה, אמצעי למידה, פנאי, רפואי ושונות.

אותו ניתן לרכוש מהחנות של מרכז לעיוור שהיא הזכיין של משרד הרווחה, בה עלות המוצר היא במחיר לאחר הסבסוד. החנות נמצאת ברחוב דויד חכמי 10 ת"א, טל' 03-7915532, פקס' 03-5423710. ניתן לרכוש בשיחה טלפונית והמוצר יגיע בדואר. ברשימת המוצרים הנמצאים בחנות ניתן להתעדכן באתר המרכז לעיוור, כמו כן ניתן לרכוש במחיר מלא, מחנויות המומחיות למכשירי עזר ללקויי ראייה.

למשל, אפשר לפנות לחנות של חי כהן (בית הדפוס 22 ירושלים טלפון- 02-5003646) במידה ויש צורך גם בעזרי ראייה אפשר למצוא את המוצרים במכונים וגופים של ראייה ירודה שמפורטים בהמשך.

החל מיוני 2023 תחול רפורמה בכל זכות הסבסוד, המגמה היא לאפשר חופש בחירה ואפשרויות צריכה רחבות יותר לנושאי תעודת עיוור לקויי ראייה, ישנה כוונה שהאדם יצרוך בעצמו את המוצר בהתאם להתאמת המוצר על ידי מערכת דיגיטלית מתוככמת.

השירות, במתכונתו החדשה, יתחיל ב- 1.6.2023 וינתן באמצעות הפלטפורמה הדיגיטלית של חברת "אטוויזור" ATVISOR, שהינה פלטפורמה חדשנית המסייעת באיתור ורכישה של עזרים המתאימים לצרכים והמאפיינים הייחודיים של המבקש.

הכניסה לפלטפורמה תהיה דרך אתר אינטרנט, שניתן יהיה להתחבר אליו מהטלפון הנייד או ממחשב.

לכל אדם הנושא תעודת עיוור יוקצו סלים אישיים שיאפשרו לו לקבל סיוע במימון של מגוון עזרים ופתרונות טכנולוגיים.

1. עם תחילת השירות, תהיה זמינה תמיכה טכנית באמצעות:

- פנייה טלפונית: 073-7599936

- מייל: contact@atvisor.ai

- וואטסאפ: 073-7599936

2. עם תחילת השירות, תהיה אפשרות לשוחח טלפונית עם מורה שיקומית העובדת עם החברה, על מנת לקבל סיוע בהתאמת העזר המדויק ביותר לצרכי המבקש.

3. לקוח שלא מצא מוצר ספציפי שהוא מחפש, או שהעזרים שהוצעו לו, לא נראים לו מתאימים, יכול לפנות

בבקשה לסיוע ממוקד באמצעות:

- פנייה טלפונית: 073-7599936

- מייל: contact@atvisor.ai

- וואטסאפ: 073-7599936

להלן פירוט הסלים בשיטה החדשה:

1. סל מקלות נחייה:

- גיל תחילת זכאות - שנתיים

- סכום מקסימלי של השתתפות המשרד – 2,200 ₪

- אחוז מקסימלי של השתתפות המשרד – 90%

- תקופת הסל- הסל יתחדש בכל 4 שנים (ביום ההולדת של הזכאי).

- גילאים בהם יתחדש הסל – 6, 10, 14, 18, 22 וכו'.
- 2. סל מכונת ברייל:
 - גיל תחילת זכאות – שנתיים.
 - סכום מקסימלי של השתתפות המשרד – 6,000 ₪
 - אחוז מקסימלי של השתתפות המשרד – 90%
 - תקופת הסל – הסל יתחדש בכל 4 שנים (ביום ההולדת של הזכאי).
 - גילאים בהם יתחדש הסל – 6, 10, 14, 18, 22 וכו'.
- 3. סל מוצרי הנגשה למחשב:
 - גיל תחילת זכאות – 18
 - סכום מקסימלי של השתתפות המשרד – 20,000 ₪
 - אחוז מקסימלי של השתתפות המשרד – 80%
 - תקופת הסל - הסל יתחדש בכל 4 שנים (ביום ההולדת של הזכאי).
 - גילאים בהם יתחדש הסל – 22, 26, 30, 34, 38 וכו'.
- 4. סל עזרים כלליים:
 - גיל תחילת זכאות – מגיל הזכאות לתעודת עיוור
 - סכום מקסימלי של השתתפות המשרד – 6,000 ₪
 - אחוז מקסימלי של השתתפות המשרד – 50%
 - תקופת הסל – הסל יתחדש בכל 4 שנים (ביום ההולדת של הזכאי).
 - גילאים בהם יתחדש הסל – 2, 6, 10, 14, 18, 22 וכו'.
- 5. סל מוצרי חשמל ביתיים עם מאפיינים מותאמים לעיוורים וכבדי ראייה / הנגשות מיוחדות:
 - גיל תחילת זכאות – 18 לנושאי תעודת עיוור לצמיתות בלבד
 - סכום מקסימלי של השתתפות המשרד – 4,000 ₪
 - אחוז מקסימלי של השתתפות המשרד – 20%
 - תקופת הסל – הסל יתחדש בכל 8 שנים (ביום ההולדת של הזכאי).
 - גילאים בהם יתחדש הסל: 26, 34, 42, 50, 58 וכו'.

הדגשים:

- ✓ הסלים יתחדשו בגילאים קבועים בהתאם לתקופת הסל וגיל תחילת הזכאות.
- ✓ השתתפות המשרד במימון מוצר לא תעלה על אחוז ההשתתפות שנקבע גם אם הסל מלא.
- ✓ לא ניתן להעביר סכום שנותר בסל שמסתיים לסל שמתחדש.
- ✓ לא ניתן להעביר סכומים בין סל לסל.
- ✓ סכום הסל של זכאי שתקופת זכאותו החלה באמצע תקופת הסל, יחושב לפי החלק היחסי מהסל. לדוגמא: במקרה של סל שמתחדש אחת ל- 4 שנים, מי שקיבל זכאות בהיותו בן 20, יקבל את החלק היחסי שיחושב לתקופה שעד מלאת לו 22 שנים.

✓ במקרה שבו הזכאות של האדם החלה בשנה האחרונה של תקופת הסל, התקופה הראשונה תאוחד עם תקופת הסל הבאה. לדוגמא: אדם שקיבל תעודת עיוור מספר חודשים (עד שנה) לפני שמתחילה זכאות עבור קבוצת הגיל שלו (למשל: קיבל זכאות בגיל 21.5, חצי שנה לפני שמתחילה זכאות חדשה בגיל 22), הזכאות תוצמד לזכאות שמתחילה בגיל 22 כך שתקופת הזכאות הראשונה שלו תהיה עד לגיל 26. במקרה זה, סכום הסל יכלול את הסכום היחסי של תקופת הסל הראשונה והסכום המלא של תקופת הסל הבאה.

7. מכונים לראייה ירודה וחנניות אופטיקה

מכון שיקום ראייה ירודה של האגודה למען העיוור של הרצליה והשרון - לעיוור בדיקות אופטומטריסטיות בתשלום סמלי. המכון הינו שירות פרא רפואי שיקומי הממוקם במרכז לעיוור, רחוב דוד חכמי 10 תל אביב טל' 03-6880523, נותן את שירותיו בכל מחוז מרכז. ניתן להיבדק על ידי אופטומטריסטים מומחים בתחום הראייה הירודה, בעלי ידע נרחב במחלות עיניים. מיועד גם לאלה שאינם בעלי תעודת עיוור, המכון פועל ממקום מושבו בתל אביב. בדיקות ניידות - בארגונים ומרכזים בהם נמצאים לקוחות שמתקשים בהגעה פיסית למכון עצמו תגיע ניידת בדיקות. כמו כן, הצוות כולל עובדת סוציאלית ומתרגל המאמן את השימוש בעזרי הראייה השונים.

משכן הראייה "אופטיק סנטר" - משקפיים ועזרי ראייה שווה לכל נפש משכן הראייה והשמיעה רחוב חבצלת 21 ירושלים טל' 02-6303200. ניתן להתקבל אך ורק עם הצגת תעודת עיוור ולרכוש משקפיים ולהיבדק במחיר מוזל ביותר.

מכון מיכאלסון הדסה עין כרם - נותנים יעוץ גנטי, מטרות המכון כוללות אבחון, הדרכה ותמיכה במטופלים על מנת לאפשר חזרה והשתלבות מוצלחת לחיי היום-יום כאנשים עצמאים. בין השירותים המיוחדים הניתנים במכון עיניים: אבחנה של מחלות הגורמות לראייה ירודה, יעוץ גנטי של מחלות עיניים תורשתיות, שירות סוציאלי ושיקום הראייה ועוד. טלפון 02-6779227.

חברת לצטוק - חברה המסייעת לאנשים עיוורים ולקויי ראייה באמצעות מוצרים נגישים בנוסף למדריכים, תוכנות, עצות והעשרת הידע. רחוב ההגנה 34, תל אביב, טלפון 03-5714131 קישור לאתר - <https://talk.net>.

מגדל אור - המכון לשיקום ראייה ירודה - מיועד לאנשים שלא ניתן לשפר את ראייתם באמצעות משקפיים או עדשות מגע רגילים. השירות ניתן לאנשים בגיל 4 ומעלה במחוז צפון ודרום. הטיפול במכון כולל אבחון והערכה על ידי אופטומטריסט מומחה, התאמת משקפיים מיוחדים, חשיפה למכשירים ועזרים לשיפור הראייה, אימון ותרגול השימוש בהם ואף השאלה לצרכי התנסות ומכירה של עזרים. המכון מעניק לאדם ולמשפחתו סיוע רגשי בכל הקשור בהתמודדות עם מגבלת הראייה, וכן יעוץ ומידע על שירותים נוספים הניתנים בקהילה. השירות ניתן ללא עלות בסניפים בקריית חיים ובבאר שבע וכן בתחנות שירות שונות כמו מרכזי יום, מסגרות דיור מוגן, בתי אבות ומרכזי שירות לעיוור ברשויות העירוניות. פרטים ליצירת קשר: טלפון 077-7721300/302, פקס 077-7721335, מייל Lowvision@migdalar.org.il, אתר <https://www.migdalar.org.il>. תמיד כדאי להתעדכן באתר האינטרנט.

מרכז ראייה ירודה רחוב הברזל 11 קומה רביעית רמת החייל תל אביב- אופטומטריסט עדי כרמר, טלפון: 073-3744094, אפשר לרכוש טמ"ס (טלוויזיה מעגל סגור – מכשיר הגדלה אלקטרוני), זכויות מגדלת כמו כן אפשר לרכוש ולקבל החזר סבסוד על משקפיים מיקרוסקופיות ומשקפיים טלסקופיות..

תשר געש- בקיבוץ געש- 052-3578815 , 09-9529366.

אופטיקה געש מציעים פתרונות ללקויי ראייה כתוצאה מניבון רשתית amd, המסיעים לחזור לקרא ולצפות בטלוויזיה על ידי טכנולוגיה מתקדמת.

מרכז לעיוור בישראל- מדור למענקים והלוואות

ניתן לקבל מענק או הלוואה ממדור למענקים והלוואות של המרכז לעיוור בישראל- רחוב דוד חכמי 10 תל אביב. אפשר לפנות לטלפון 03-7915564, אתר: <https://ibcu.org.il>, מייל: anat@ibcu.org.il.

לצורך קבלת מענקים- ניתן לפנות למדור מענקים והלוואות של המרכז לעיוור עם המסמכים הבאים: הצעת מחיר, טופס בקשה למענק מהמרכז לעיוור, דו"ח עובדת סוציאלית בו מפורט המצב הכלכלי, מכתב אישי ואישורי הכנסה. הזכאות ניתנת על פי החלטת וועדת מענקים של המרכז לעיוור, את ההפניה והמסמכים הנלווים יש לשלוח אל מדור מענקים והלוואות, המרכז לעיוור בישראל, רחוב דוד חכמי 10 תל אביב. טלפון, 03-7915564.

מייל: anat@ibcu.org.il

יש לציין שמענק ניתן גם לנופש שנמצא זכאי ברווחה, אך לא לנופש שקיבל החזר מעמותה אחרת. מענק לנופש יינתן גם לאלה הנופשים באופן עצמאי (לא בנופש מאורגן לעיוורים) על פי החלטת ועדת מענקים. לקבל מענק, ישנה אפשרות לפנות לעמותת "ששת" טל" 035183021, כל פניה תיבדק.

1. מדור החזר מס מרכז לעיוור- החזר מס קניה- כל תחום החזר המס שהיה עד כה עובר רפורמה, מידע יעודכן בהמשך.

2. פניות בענייני זכויות ניתן לפנות ליעוץ משפטי במרכז לעיוור טלפון 03-7915559.

רשויות מקומיות

ארנונה- חשוב לדעת שכל רשות מחליטה על גובה ההנחה בתשלום מס המוטל על תושב. הנחה של 90% ניתנת ברוב הרשויות המקומיות. יש לגשת למחלקת הנחות במיסים בעירייה עם תעודת עיוור, תעודת זהות וחשבון ארנונה.

במידה והתושב מתגורר בדירה שכורה יש להציג את חוזה השכירות.

במידה והתושב מעל גיל 18 המתגורר בבית הוריו, יש להציג ת.ז המעידה על כך ויזכה ל-33% הנחה בארנונה.

תשלום מים- בכל רשות יש תאגיד אחראי על גבית תשלום עבור מים.

הזכאים הם המבוטחים במוסד לביטוח לאומי, על פי רשימת המבוטחים שמועברת לתאגיד בכל עיר.
על כל נפש ניתנת לזכאי תשלום בתעריף מוזל על 7 קוב לכל חודש.

מענה טלפוני לתאגיד מיטב (פתח תקווה): כוכבית 2039.

רשימת תאגידי מים בארץ: <https://www.gov.il/he/departments/general/financial-statements-water-corporation>

תחבורה ציבורית-

פטור מלא מתשלום דמי נסיעה לבעל תעודת עיוור, השימוש ברב-קו תקף בכל הקווים, כל חברות האוטובוסים, ברכבת ישראל, הרכבת הקלה או במטרונית, כמו כן, המלווה יזכה להנחה בשיעור של 50% ממחיר הנסיעה בארץ. כדי לממש זכאות זו צריך להנפיק רב-קו עם הפרופיל המיוחד לעיוור. ניתן להנפיק במרכזי השירות להנפקת רב קו.

מאחר ואין אפשרות לשלם במזומן באוטובוס, יש להטעין את הרב קו מראש.

התשלום עבור המלווה נעשה באמצעות הרב קו עם פרופיל העיוור, בלחיצה השנייה, בה יבוצע תשלום של 50% בלבד (עבור המלווה).

יש להדגיש שקיימת חשיבות בתיקוף הרב קו לצורך ביטוח הנוסעים.

העיוור זכאי לליווי מטעם הרכבת בתאום מראש בטלפון כוכבית 5770 (מוקד שירות רכבת ישראל).

חניה פרטית-

בעל תג חניה לנכה, זכאי להקצאת אזור חניה בלעדי עבורו, מטעם הרשות המקומית, בתנאי שאין בחוזה הדירה חניה פרטית. הרשות המקומית תקצה אזור חניה בסמוך לבית לא עולה על מרחק של 200 מטרים.
יש לפנות לאחראי על מוגבלויות במחלקת התנועה ולהציג את חוזה הדירה, צילום ת.ז, צילום תעודת עיוור ורישיון הרכב.

תג לנכה ואגרת רישוי- בעלי תעודת עיוור/לקויי ראייה, זכאים לקבל תג חנייה לנכה לרכבם ממשד הרישוי. כמו כן, קיימת זכות הנחה משמעותית בתשלום אגרת הרישוי לרכב עבור בעל הרכב שעליו העיוור רשום או האפוטרופוס החוקי שלו, או הורים שלו (אם הוא קטין), או בן/בת הזוג.

אם הרכב רשום על שם בן או בת הזוג או ידועים בציבור, יש להציג תעודת זהות + ספח של הנכה ובעל הרכב, ללא תצהיר שהרכב משמש את נושא תג העיוור.

הורים של קטינים בעלי תעודת לקוי ראייה עיוור, הממלאים טופס עבור קטין והם בעלי הרכב, יש לבחור בטופס הבקשה באתר באפשרות ה"נכה".

נושא תעודת עיוור הרשום על בעלות של שני רכבים, זכאי לתג חנייה לנכה לשניהם, אך רק אחד מהרכבים יהיה זכאי להנחה באגרת הרכב.

יש לפנות ישירות למשרד הרישוי באזור המגורים בצירוף תעודת עיוור, תצלום תעודת זהות + ספח, צילום רישיונות הרכב וטופס בקשת תו נכה שנמסר ממשד הרישוי.

כתובת האתר: https://www.gov.il/he/service/disability_parking_badge

בנוסף לאתר משרד הרישוי אפשר להעביר את הבקשות אל היחידה לטיפול במוגבלי ניידות במרכז עדכון ובקרה. ת.ד. 72 חולון, מיקוד 5810001. ניתן להתעדכן במצב הבקשה באמצעות מרכז מידע ארצי – מענה אנושי, "רישוי קול" במספר כוכבית 5678.

שדה תעופה - בעל תעודת עיוור יכול להיעזר באנשי הצוות בנמל התעופה בליווי לתוך המטוס וליציאה ממנו וכן בכל הסידורים הנדרשים במקום.

חשוב ליידע את סוכן הנסיעות בדבר הצורך בעזרה ויש לדאוג לכך שבכרטיס הטיסה יהיה רשום שהנוסע הוא "נוסע נעזר". ניתן להשתמש בתעודת נכה מהמוסד לבטל"א לפטור מתור.

רשות המיסים:

מס הכנסה - אדם בעל תעודת עיוור/לקוי ראייה זכאי לפטור ממס הכנסה על הכנסה המגיעה לו אישית כגון – שכר, פנסיה, קצבאות המשולמות מקופת גמל, ומענק פרישה.

בעל תעודת עיוור שעובד כשכיר יכול לקבל פטור מניכוי מס לצמיתות למעסיק ואף למספר מעסיקים או משלמים. בעל תעודת עיוור שעובד כעצמאי זכאי לקבל פטור ממס הכנסה עד גובה של הכנסה שנתית בסך ₪400,000. כמו כן, בן/בת הזוג (רק אם הוא נשוי/נשואה ולא ידוע בציבור) זכאי/ת לנקודת זיכוי בתנאי שההכנסה השנתית של בן/בת הזוג של בעל תעודת העיוור לא עולה על סכום של ₪200,000. עליו להגיש טופס 106 ולמלא טופס 1516 – שהוא טופס בקשה לפטור ממס. מגישים את הטפסים בצירוף תעודת עיוור/לקוי ראייה ותעודת זהות כולל ספח למשרד פקיד שומה בסמוך למקום המגורים.

קישור לטופס 106: <https://www.gov.il/he/service/itc-106>

קישור לטופס 1516: <https://www.gov.il/he/service/itc1516>

אם הזכאות לא כובדה בעבר, ניתן לקבל החזרי מס רטרואקטיבית לתקופה של 6 שנים קודם לתאריך הבקשה, רק אם הזכאות הייתה קיימת במהלך אותן שנים, בתוספת ריבית והצמדה כמקובל במס הכנסה.

על פי סעיף 45 בפקודת מס הכנסה, הורה לילד עיוור זכאי לקבל שתי נקודות זיכוי שנתיות ממס הכנסה. הזיכוי הוא על המשכורת של אחד ההורים וניתן גם לחלק את נקודות הזיכוי בין ההורים לפי בקשתם. הורים לשני ילדים העומדים בתנאי הסעיף, זכאים לקבל כפל נקודות. במידה והילד נמצא במשמרתו של אחד ההורים, ניתן לבקש כי נקודות הזיכוי יינתנו לו בלבד.

בכל שנה יש להגיש את הבקשה מחדש. ניתן לבקש מרופא או מהמוסד לביטוח לאומי מסמך המעיד על נכות הילד לצמיתות, ולהגיש למס הכנסה בקשה לאישור רב שנתית.

בעת נישואי הבן או הבת הזכאות מפסיקה להורה ואפשר לפנות עבור בן או בת הזוג של הזכאי.

לצורך תביעת נקודות זיכוי יש לפנות למשרדי מס הכנסה באזור המגורים.
פרטים על מקום קבלת השירות ניתן לקבל באתר האינטרנט של מס הכנסה – רשות המיסים בישראל בכתובת
<http://taxes.gov.il>

מס רכישת דירה – בעל דירה יחידה זכאי פעמיים בחיים למס רכישה מופחת בשיעור של 5% לרוכש דירה יחידה
למגורים, בשווי עד ₪2,500,000.

משרד הבינוי והשיכון

סיוע בשכר דירה – עיוורים ולקויי ראייה בעלי תעודת עיוור ובעלי דרגת אי כושר השתכרות של 75% ומעלה, ע"פ
קביעת המוסד לביטוח לאומי, זכאים לקבלת סיוע בהחזר שכר דירה ובמקרים מסוימים אף בקבלת דירה ציבורית
למגוריהם על פי הקריטריונים של משרד הבינוי והשיכון. יש לפנות לחברה המשכנת בעירכם כדי להוציא תעודת
זכאות, יש להצטייד במסמכים הבאים: צילום ת.ז, אישורים מהמוסד לביטוח לאומי, חוזה שכירות בתוקף, וזאת
בתנאי שבעשר השנים האחרונות הנך מחוסר דירה. בנוסף לתעודת עיוור נדרש מסמך – אישור הכרה במשרד
הרווחה, שירות רש"ט (המיועד למשרד השיכון). כתובת שירות רש"ט: רחוב ירמיהו 39 מגדלי הבירה, ירושלים
02-5085421.

ניתן לפנות ישירות לקבלת תעודת זכאות לחברות הנותנות שירותים למבקשי סיוע בשכר דירה. (עמידר, מילגם,
אלונים חלד ושקמון).

הזכאות היא לפי הרכב המשפחה וגודל הישוב, למשל, יחיד זכאי ל 770 ₪, זוג ל 1,000 ₪, זוג עם שני ילדים
ל 1,300 ₪, זוג עם ארבעה ילדים ומעלה 1,600 ₪ - לפי החלטת משרד הבינוי והשיכון.

אתר משרד הבינוי והשיכון:

https://www.gov.il/he/departments/ministry_of_construction_and_housing/govil-landing-page

טלפון: 1299

ספריה מרכזית לעיוורים, לקויי ראייה ודיסלקטיים בישראל:

הספרייה מנגישה את כלל רבדי התרבות – ספרות ועיתונות, קולנוע וטלוויזיה, תיאטרון ואמנות חזותית.

רחוב יגאל אלון 76 קומה 4 תל אביב מיקוד 6706701, טלפון *3452 מענה טלפוני/קבלת קהל/מענה בוואטסאפ
במספר 054-8663452 בימים א-ה בין השעות: 08:00-16:00, דוא"ל info@clfb.org.il

ניתן להשתמש באפליקציה הנקראת קראקל, באמצעות הטלפון החכם ניתן לקרוא בה ספרי שמע על פי קטלוג
שישלח לפלאפון החכם. באמצעות מענה טלפוני ניתן לקבל הסבר על אופן הרישום כקורא בספריה. על השימוש
בקראקל אפשר ללמוד להשתמש עם קבלת השירות של הדרכה השיקומית.

הצגות מונגשות – מתקיימות בתיאטראות והיכלי תרבות בכל הארץ. למשל, בהיכל התרבות פתח תקווה.

ההנגשה ניתנת על ידי הספרייה המרכזית לעיוורים, לקויי ראייה ודיסלקטיים בישראל.

אופן ההנגשה: הקריינים מגיעים בשעת ההצגה יחד עם טכנאי שנותן אוזניות לצופים נושאי תעודת לקוי ראייה. הקריינים המקצועיים של הספרייה מתארים באופן קולי את תוכנית ההצגה, תיאור התפאורה וכן את המתרחש על הבמה. (למשל, כניסה של שחקן שאינו מדבר, או הבעת פנים או החלפת לבוש השחקנים וכו'). הצגה מונגשת מאפשרת לאדם לקוי הראייה או העיוור ליהנות מחוויה מלאה של תיאטרון.

כמו כן, אפשר להנות מצפיה מלאה בסרטים מונגשים, המופיעים ב- v.o.d בטלוויזיות חכמות.

כניסה לאתרים ולמוסדות תרבות (בהצגת תעודת עיוור) - יש אפשרות להנחה בתנאי שאותו מוסד החליט על כך. תיאטראות עם הנחה: קאמרי, הבימה, היכל התרבות ראשון לציון - 50% הנחה על הצגות. היכל התרבות פ"ת - 50% הנחה על מנוי, הצגות במחיר סוכן. כניסה לאתרים: חמי געש, חמי טבריה - הנחה משמעותית. גן החיות התנכי בירושלים - כניסה חינם. גנים לאומיים - יש להציג תעודת נכה מהמוסד לבטוח לאומי כדי לקבל כניסה חינם למלווה וחצי מחיר לעיוור.

דואר ישראל:

פטור מתשלום על משלוח דברי דואר - דברי דואר המיועדים לעיוורים בלבד, נשלחים בחינם בארץ לחו"ל בכפוף להגבלות המשקל והמידות.

משלוח בארץ:

כתבים ואביזרים המיועדים לשימוש עיוורים בלבד - נשלחים בחינם, כל עוד נשמרו הגבלות המשקל והמידות. פטור זה חל הן על משלוח בדואר רגיל בארץ והן על משלוח בשרותי עזר נוספים כדלקמן:

שרות דואר רשום, מספק לשולח אישור על משלוח דבר הדואר והמסירה לנמען נעשית כנגד חתימה. שרות מהיר אקספרס, מבטיח מסירה מהירה של דבר הדואר לנמען. אישור מסירה - מספק הוכחה לשולח לגבי מסירת דבר הדואר לנמען. המשלוח נעשה בכל אחת מיחידות הדואר. יש לרשום על המעטפה או החבילה כתבים ואביזרים לעיוורים ולהוסיף את שמו ומענו של השולח. המשקל המרבי של כתבים ואביזרים לעיוורים לא יעלה על 7 קילוגרמים.

משלוח לחו"ל:

השולח כתבים ואביזרים המיועדים לשימוש עיוורים בחו"ל, זכאי להטבות מיוחדות בדמי המשלוח. משלוח בדרך הים, היבשה והאוויר, עד 7 קילוגרם משלוח בחינם.

המשלוח נעשה בכל אחת מיחידות הדואר.

על האריזה של דבר דואר הנשלח לחו"ל יש לרשום "Cecogram" ולהוסיף את שמו ומענו של השולח.

פרטים נוספים על המשלוחים לארץ ולחול באתר משרד הדואר <https://israelpost.co.il>.

טיפול שיניים

ניתן טיפול שיניים בתעריף מוזל ומיוחד לעיוורים ולקויי ראייה במרפאות לוטוס, טלפון 1-700-555908. כמו כן, בפתח תקווה קיימת מרפאת שיניים לתושבי עיריית פ"ת המוכרים ברווחה ברחוב אחד העם 31, שם ניתנת הנחה משמעותית לטיפול שיניים מורכבים- בתנאי שיש מכתב על היכרותך במחלקה לשירותים חברתיים.

המוסד לביטוח לאומי

הגשת תביעה למוסד לביטוח לאומי: קיים שירות בביטוח הלאומי לטובת אנשים עם מוגבלויות. ניתן להגיש תביעה לקצבאות נכות כלליות, או עבור ילד נכה, באמצעות שיחה טלפונית. לשם כך יש לפנות לשירות "תביעפון" בטלפון כוכבית 3928.

להגשת תביעה לשירותים מיוחדים ניתן לקבל שירות ממתנדבים הנמצאים במחלקת נכות לאחר קביעת תור. ניתן להגיש מגיל 18 ושלושה חודשים או 90 יום לאחר סיום העבודה, לפני גיל הפרישה.. ניתן לפנות טלפונית לייעוץ ולקביעת תור למועד פגישה עם מומחים רפואיים ויועצים של ביטוח לאומי, בארגון "יד מכוונת" במספר כוכבית 2496 - כדי שיוכנו אותך לגבי המסמכים לתביעה והגשתם לוועדה הרפואית. ארגון זה המוכר על ידי המוסד לביטוח לאומי, מעניק ייעוץ והכוונה לקראת וועדות רפואיות, מסייע במסמכים הנדרשים לתביעה, כך תהליך התביעה נעשה קל יותר.

הפקת תעודת נכה דיגיטלית מהמוסד לביטוח לאומי

החל מדצמבר 2021, הזכאים לקצבאות נכות, כולל קצבת שירותים מיוחדים או ילד נכה, יכולים להפיק תעודה דיגיטלית באתר הביטוח הלאומי. הנפקת התעודה נעשית באמצעות הכנסת פרטים מזיהוי בלבד, כך שהמערכת תדע לזהות אתכם ולהתאים את התעודה אליכם, כולל ההטבות והזכאויות הנלוות. להפקת התעודה הדיגיטלית לחצו כאן:

<https://b2b.btl.gov.il/BTL.ILG.Payments/TeudatNechelInfo.aspx>.

פטור מהמתנה בתור לקבלת שירות במקומות ציבוריים

על גבי תעודת הנכה של המוסד לביטוח לאומי, יצוין פטור מהמתנה בתור.

מאחר ואין תמונה על גבי התעודה, נותן השירות רשאי לדרוש שתציג בפניו בנוסף תעודת זהות.

הזכאים הם:

- ילדים ואנשים לקויי ראייה ועיוורים המבוטחים במוסד לביטוח לאומי בעלי נכות רפואית בשיעור של 40% ומעלה.
- אנשים הזכאים לגמלת שר"מ.
- אזרחים ותיקים מעל גיל פרישה שנקבעה להם רמה 3 בחוק הסיעוד.

הפטור לא תקף במשרד הבריאות ובמקומות שנקבע תור מראש. כמו מס הכנסה, משרד הפנים, פטור מתור לא ניתן גם שהכניסה היא ברכב כמו למשל, תחנת דלק, או אתרים של רשות הטבע והגנים הלאומיים.

כמו כן, לא ניתן פטור מתור בשירות טלפוני, או בשירות שקיימת החלטה לגבי קדימות התור במערכת הבריאות כמו - תור לרופא בקופת החולים, חדר מיון, בתי מרקחת של מרפאות קופ"ח, הפטור מעמידה בתור תלוי בהחלטת הנהלת המרפאה.

על גבי אותה תעודת נכה רשום פטור תשלום למלווה- מלווה הוא כל אדם המלווה אדם עם מוגבלות, ילד מעל גיל 8, מבוגר בן משפחה המסייע בפעולות יום יום לנכה, או כל מלווה אחר. פטור מתשלום למלווה לא ניתן כאשר התשלום למלווה הוא עבור כניסה שכרוחה בתשלום אינדיבידואלי, כלומר הנותן שירות אישי גם למלווה, כמו: חדר בבית מלון, קולנוע או תיאטרון.

ניתן להפיק דיגיטלית תעודת נכה עם פטור מתור ופטור מתשלום למלווה בכתובת:

הפקת תעודת נכה דיגיטלית בקישור:

<https://b2b.btl.gov.il/BTL.ILG.Payments/TeudatNechelInfo.aspx>

וגם לקבל תעודה בדואר מהמוסד לביטוח לאומי, באמצעות טלפון *6050 (בניית שיחות תיכונת להקיש מספר קוד מהביטוח הלאומי).

גמלת שירותים מיוחדים (שר"מ)

משולמת למבוטחים בביטוח הלאומי. ניתן לבעלי תעודת עיוור לתבוע עד גיל פרישה (נשים- 62, גברים- 67), על פי חוזר 1951 של המוסד לביטוח לאומי מיוני 2015. הזכאות לגמלת שר"מ הבסיסית תעמוד על 50% מגובה גמלת שר"מ המלאה. אין אפשרות להמיר את הגמלה לשירותי סיעוד בגיל העבודה.

לעומת אזרח ותיק שיכול להמיר חלק מגמלת השר"מ שניתנת בכסף לשעות של שירות סיעוד.

עיוור יחשב כזכאי במידה ונקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 40% – ללא קשר לסטטוס המשפחתי והתעסוקתי שלו.

במידה וקיבלת תשובה על דחיית זכאותך לגמלת שירותים מיוחדים הינך זכאי לפנות בטופס ערעור 7849 באתר הביטוח הלאומי.

חשוב לזכור שהזכאות נקבעת ע"פ בדיקת המוסד לביטוח לאומי. חשוב לזכור, נושא תעודת עיוור, פטור ממבחן תפקודי המקובל על פי ההסכם בין משרד הרווחה לביטוח לאומי, כלומר פטור מ- adl (הכוונה בדיקת ביצוע פעולות של רחצה, אכילה, שליטה על סוגרים ותנועה). לכן המבחן התפקודי היחיד שאפשרי הוא iadl (הכוונה - בדיקת פעולות כמו הפעלת מכשירים, הכנת מזון, טיפול אישי ורפואי, טיפול בית וניקיון, עריכת קניות, התנהלות מול מוסדות ובנקים). לכן יש לציין על גבי הטופס שהינך נושא תעודת עיוור פטור ממבחן תפקודי קלאסי).

ישנן רמות תלות שונות: רוב העיוורים מקבלים 50% מגובה גמלת השר"מ שהיא צבירה של 20 נקודות המקנה דרגה 2.

הצטברות של 44 נקודות מקנה זכאות של 112% שר"מ, 59 שווה 188% שר"מ ויש רמת תלות של 235. אין כפל קצבאות בין גמלת שר"מ בשיעור של 112% לגמלת ניידות של המוסד לביטוח לאומי, כלומר יש אפשרות לקבל גמלת שר"מ בשיעור של 112% יחד עם גמלת ניידות מהמוסד לביטוח לאומי (לעומת גמלת שר"מ של 50% שלא ניתן לקבל יחד איתה גמלת ניידות מבטל"א).

כמו כן רשאי לקבל גם גמלת שר"מ מביטוח לאומי, וגם דמי ליווי ממשרד הרווחה. קיימת העברת מידע ממשרד הרווחה על זכאי חדש לתעודת עיוור כדי לקצר את תהליך הפניה למוסד לבטל"א. חשוב לציין, מבחני בדיקות הראייה מוסכמים בין רופאי משרד הרווחה ורופאי המוסד לביטוח לאומי, כלומר ממצאי בדיקות הראייה שעל גבי טופס הבקשה לתעודת עיוור, תקף אף במוסד לביטוח לאומי.

אזרח ותיק אשר קיבל בעבר גמלת נכות וגמלת שר"מ, רשאי לבחור בין גמלת אזרח ותיק לגמלת נכות.

בדרך כלל הבחירה היא המשך גמלת הנכות גם לאחר גיל פרישה בשל הסכום הגבוה יותר.

בשל הסכום הגבוה של גמלת נכות, רבים ממשיכים את גמלת האזרח הוותיק עם השלמה לנכות.

לאחר גיל פרישה במידה ובחר בשירותי סיעוד לאחר שיקבל את הזכאות לשעות הסיעוד רשאי להמיר לגמלה כספית, למקסימום הסכום שאפשרי לקבל ע"פ נהלי המוסד לבטל"א. (חשוב לציין שהסכום שאפשרי להמיר משירותי סיעוד לגמלה כספית הוא נמוך מסכום גמלת השר"מ).

אזרח ותיק אשר לא היה מוכר כנכה או שלא קיבל שר"מ לפני הגיעו לגיל זקנה, רשאי לפנות לתביעת גמלה ע"פ חוק הסיעוד, ולקבל שירותי סיעוד בגובה של 9.75 שעות שבועיות. בתנאי שהכנסתו החודשית לא עולה על 15000 ₪ ברוטו.

קופות חולים:

נושא תעודת עיוור לקוי ראייה המבוטח במוסד לביטוח לאומי זכאי לפטור מתשלום עבור שירותים רפואיים הכוללים: ביקור אצל רופא מקצועי של קופ"ח, התחייבות לבית חולים, ביקור במכונים או במרפאות חוץ של בתי החולים.

הורים לילדים נושאי תעודת עיוור/לקוי ראייה זכאים להטבות הבאות:

זיכוי במס הכנסה עבור הורים לעיוורים - על פי סעיף 45 בפקודת מס הכנסה, הורה לילד עיוור זכאי לקבל שתי נקודות זיכוי שנתיות ממס הכנסה. מעל גיל 18 במידה והוא גר בבית הוריו ותלוי בהם הזכאות עדיין תקפה. בעת נישואיו הזכאות עוברת לבן או בת הזוג.

ניתן לקבל החזרי מס רטרואקטיביים עבור 6 השנים הקודמות מתאריך הבקשה ובלבד שהזכאות הייתה קיימת במהלך אותן שנים - בתוספת ריבית והצמדה, כמקובל במס הכנסה.

לצורך תביעת נקודות זיכוי יש לפנות למשרדי מס הכנסה באזור המגורים. המסמכים אותם יש להגיש:

1. טופס 116 – בקשה להקלה ולתאום בחישוב ניכויי המס
2. טופס 116א' – בקשת זיכוי ממס בגין קרוב נטול יכולת
3. טופס 127 – "תעודה רפואית" של מס הכנסה אותה ימלא רופא
4. תעודת עיוור/לקויי ראייה של הילד

במשרד פקיד השומה יינתן להורים אישור לניכוי מס הכנסה אותו עליהם למסור למעסיק. הורים לשני ילדים העומדים בתנאי הסעיף, זכאים לקבל כפל נקודות (כלומר 5 נקודות זיכוי). הזיכוי הוא על המשכורת של אחד ההורים וניתן גם לחלק את נקודות הזיכוי בין ההורים על פי בקשתם. במידה והילד נמצא במשמרתו של אחד ההורים, ניתן לבקש כי נקודות הזיכוי יינתנו לו בלבד. בכל שנה יש להגיש את הבקשה מחדש. ניתן לבקש מרופא או מהמוסד לביטוח לאומי מסמך המעיד על נכות צמיתה (שאינה חולפת), ולהגיש למס הכנסה "בקשה לאישור רב שנתית" (לעיתים ניתן לקבל את האישור אף ללא הצגת המסמך הרפואי). במידה וקיימות הוצאות עבור ילד הנמצא בדיוור חוץ ביתי, יכולים ההורים לבחור בין שתי נקודות זיכוי הנ"ל לבין זיכוי במס הכנסה עבור ילד בדיוור מחוץ לבית ההורים.

ארנונה - הורים לילד המקבל גמלת ילד נכה מהמוסד לביטוח לאומי (גם ללא תעודת עוור) זכאים ל-35% הנחה. הזכות תקפה גם לאחר גיל 18 במידה ובעל תעודת לקוי ראייה/ עיוור גר בבית הוריו ותלוי בהם מציג הצהרה על כך עם ת.ז. וחשבון ארנונה.

קיים שירות בביטוח הלאומי לטובת אנשים עם מוגבלויות: ניתן להגיש תביעה לקצבאות נכות כלליות, או עבור ילד נכה באמצעות הטלפון.

לשם הגשת תביעה טלפונית, יש לפנות לשירות "תביעפון" *3928.

כמו כן קיים שירות "יד מכוונת" מרכז יעוץ והכנה לוועדות רפואיות בטלפון *3298.

אובדן תעודת עיוור - יש לפנות לעובד הסוציאלי במקום מגוריך שיפנה עבורך להנפקה מחדש. כמו כן, ניתן לפנות ישירות לעמותת "עלה", לשלמה במייל: ShlomoS@molsa.gov.il

או מיקי צוציאשווילי במייל: MichaelZ@molsa.gov.il או בטלפון: 072-2764078.

נא לציין את שמכם המלא, מספר ת.ז., כתובתכם העדכנית למשלוח התעודה בדואר לביתכם.

תוקפן של כל הזכויות המפורטות בתעודה הינן מתאריך ההנפקה של תעודת העיוור/לקויי ראייה, תאריך ההנפקה הוא מתאריך הבדיקה אצל רופא אימון של משרד הרווחה. לפרטים נוספים ניתן לפנות לאתר האינטרנט של שירות רש"ט, וכן למחלקה המשפטית של המרכז לעיוור בטלפון 03-7915559.

ניתן לפנות למרכז ללקויי ראייה ועיוורים, מתנ"ס עמישב, טלפון 03-9339393 שלוחה 117. רחוב קהילת שיקגו 1 שכונת עמישב פ"ת.

המרכז מעניק שירות חברתי רגשי, מתן מידע, ניהול מועדונים למבוגרים, מרכז טכנולוגי מותאם למצב הראייה, ותוכניות נוספות מותאמות. כל זאת בתיאום ובשיתוף מלא עם המחלקות לשירותים חברתיים, אגף הרווחה, עיריית פ"ת.

בארץ קיימים מרכזים רב שירותיים לעיוור ולקויי ראייה שניתן לקבל שם טיפול רגשי מעו"ס מומחיות, וכן מענים חברתיים ותפקודיים הנמצאים ברשויות המקומיות כמו: אום אל פחם, שפרעם, נהריה, חיפה, נתניה, תל אביב, רמת גן, ירושלים, אשדוד, ראשון לציון ועוד.

רשמה וערכה: נורית חי יהודה עו"ס

רכזת תחום עיוורים לקויי ראייה פתח-תקווה טל' 03-9339393

מרכז לעיוורים משרד הרווחה ואגף לשירותים חברתיים עיריית פתח תקווה

מתנ"ס עמישב, רח' קהילת שיקגו 1 עמישב פתח-תקווה